ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ХІМІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Директор ННІХЕ ДВНЗ «УжНУ»
_____ Василь ЛЕНДЄЛ

28 червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Рівень вищої освіти	**другий (магістерський) рівень**
Галузь знань	**01 Освіта/Педагогіка**
Спеціальність	**014 Середня освіта**
Предметна спеціальність	**014.06 Середня освіта (Хімія)**
Освітньо-наукова програма	**Хімія**
Статус дисципліни	**обов’язкова**
Мова навчання	**Українська**

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «**Педагогіка сучасного закладу освіти**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** спеціальності **014 Середня освіта**, предметної спеціальності **014.06 Середня освіта (Хімія)** освітньо-наукової програми **Хімія.**

Розробник: Ваколя З.М., доцент, кандидат педагогічних наук.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри ***загальної педагогіки та педагогіки вищої школи*** протокол № 15 від «27» червня 2024р.

Завідувач кафедри _____ Оксана ПОВІДАЙЧИК

Схвалено науково-методичною комісією навчально-наукового інституту хімії та екології протокол № 11 від 28 червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії_____ Михайло СЛИВКА

© Ваколя З.М. 2024 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування Показників	**Розподіл годин за навчальним планом**
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – **3**	Рік підготовки: **1**
Загальна кількість годин – **90**	
Кількість модулів –**2**	Семестр: **1**
Тижневих годин: **2** аудиторних – **34** самостійної роботи студента – **56**	Лекції:
	22
	Практичні (семінарські):
	12
Вид підсумкового контролю: **залік**	Лабораторні:
	0
Форма підсумкового контролю: **усний**	Самостійна робота:
	56

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни **«Педагогіка сучасного закладу освіти»** є оволодіння магістрантами знаннями сутності, закономірностей і тенденцій функціонування сучасного закладу освіти, особливостей інноваційних процесів в освітній сфері; формування сукупності загальних і фахових компетентностей, навичок професійної діяльності педагога у закладах загальної середньої (ЗЗСО), фахової передвищої (ЗФПО) і вищої освіти (ЗВО).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: основні нормативно-правові та організаційні засади сучасних закладів освіти; сутність інноваційних технологій навчання/виховання, діагностики результатів навчання/виховання та педагогічної діяльності, шляхи професійної самоосвіти та самовдосконалення;

вміти:

- аналізувати політику Української держави щодо реформування системи

освіти; узагальнювати перспективний педагогічний досвід і здійснювати теоретично обґрунтоване оцінювання педагогічних інновацій; проєктувати безпечне, безбар'єрне, розвивальне, інклюзивне освітнє середовище;

- займатись самоосвітою, визначати рівень власної готовності до інноваційної педагогічної діяльності та шляхи самовдосконалення, опрацьовувати різні види педагогічних джерел (наукову, навчальну та навчально- методичну літературу), критично їх аналізувати і використовувати в педагогічній практиці; враховувати в педагогічній діяльності вікові і психологічні особливості здобувачів освіти; володіти традиційними і сучасними технологіями навчання (проблемне, інтерактивне, дистанційне тощо) з використанням сучасних цифрових інструментів; виконувати науково-дослідницькі розвідки; використовувати та розробляти різні види навчальних завдань під час формувального та підсумкового оцінювання результатів навчання, в т.ч., завдання у тестовій формі;
- досягати очікуваних результатів засобами продуктивної комунікаційної взаємодії з учасниками освітнього процесу, працювати в команді, формувати «м'які» навички і приймати обґрунтовані рішення.

Відповідно до освітньо-наукової програми «Хімія» за спеціальністю 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.06 Середня освіта (Хімія), вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Компетентність	**Спеціальність 014 Середня освіта, предметна спеціальність 014.06 Середня освіта (Хімія)**
ІК1	Здатність розв'язувати прикладні задачі та практичні проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у галузі освіти, що передбачає застосування теорій та методів хімії.
ЗК1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК3	Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.
ЗК4	Здатність до колективних дій та організації взаємодії в колективі.
ЗК6	Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.
ЗК7	Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.
ЗК8	Здатність застосовувати принципи і методи наукового пізнання у науково-педагогічній діяльності.

ЗК9	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності.
ФК 2	Здатність використовувати інновації у професійній діяльності; навички письмової та усної презентації наукового та практичного матеріалу.
ФК 3	Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.
ФК 4	Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.
ФК 5	Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.
ФК 8	Здатність до здійснення об'єктивного контролю результатів навчання та розробки діагностичного інструментарію для з'ясування рівня сформованості в учнів предметної компетентності з хімії.
ФК 10	Здатність організовувати освітній процес у вищій школі на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного підходів та впроваджувати інноваційні технології викладання при вивченні хімічних дисциплін.
ФК 11	Здатність застосовувати методи комп'ютерного моделювання для вирішення наукових проблем педагогіки та хімії.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови вивчення навчальної дисципліни «**Педагогіка сучасного закладу освіти**» є відсутні, так як це дисципліна 1 семестру.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-наукової програми «Хімія» за спеціальністю 014 Середня освіта, предметною спеціальністю 014.06 Середня освіта (Хімія), вивчення навчальної

дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, хімії у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.	1
Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.	3
Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.	4
Визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; описує апарат науково-педагогічного дослідження, демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження	5
Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.	6
Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.	7
Називає і аналізує шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.	9
Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу; знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.	10
Вміє проводити об’єктивний контроль результатів навчання та розробляти діагностичний інструментарій для з’ясування рівня сформованості в здобувачів освіти предметної компетентності з хімії.	15
Демонструє уміння організовувати освітній процес у вищій школі на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного	17

підходів та впроваджувати інноваційні технології викладання при вивченні хімічних дисциплін.	
Володіє методами комп'ютерного моделювання структури, параметрів і динаміки систем в педагогіці та хімії.	**18**
Вміти застосовувати в професійній діяльності принципи запобігання корупції, запобігання суспільної та академічної недоброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та будь яких проявів недоброчесної поведінки учасників освітнього середовища.	**20**

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Педагогіка сучасного закладу освіти**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	**Шифр ПРН**
Здобувач буде знати: основні засади організації освітнього процесу у ЗФПО, ЗЗСО та ЗВО України, а також основи викладацької діяльності науково-педагогічних працівників; структуру, побудову та напрями розвитку системи ЗФПО, ЗЗСО та ЗВО в Україні; документацію, структуру та зміст освітнього процесу, ключові категорії та актуальні проблеми викладання дисциплін хімічного профілю у ЗЗСО, ЗФПО та ЗВО; особливості професійної діяльності викладачів, завідувача кафедри, деканату та адміністрації закладу освіти; методи та принципи організації освітнього процесу у ЗФПО та ЗВО.	**1**
Здобувач буде знати особливості, функції, принципи і методи управління освітньою діяльністю. Здобувач буде вміти описувати функції, принципи, методи управління освітньою діяльністю; аналізувати власну професійно-педагогічну діяльність, оцінювати її якість та обирати оптимальні стратегії фахового розвитку; використовувати досягнення педагогічної науки і практики у власній діяльності; планувати, моделювати й оцінювати результативність організації освітнього процесу.	**3**
Здобувач буде знати критерії та вимоги до створення освітнього проєкту; етапи роботи над освітнім проєктом та зміст діяльності; форми представлення проєкту; способи оцінювання результатів впровадження освітнього проєкту. Здобувач буде вміти розробляти і обґрунтовувати освітній проєкт;	**4**

прогнозувати результати його впровадження в практику.	
Здобувач буде знати: сутність основних понять науково-педагогічного дослідження; особливості його організації; методологію та методи науково-педагогічного дослідження; способи узагальнення і представлення результатів науково-педагогічних досліджень; інформаційно- комунікаційні технології в процесі виконання наукових досліджень. Здобувач буде вміти: організовувати процес науково-педагогічного дослідження; використовувати теоретичні і емпіричні методи дослідження; узагальнювати і оформляти результати наукових досліджень, презентувати їх; використовувати адекватні цифрові технології в процесі виконання науково-педагогічних досліджень.	**5**
Здобувач буде знати: теоретичні та методичні засади педагогічної інноватики сучасного закладу освіти; традиційні та інноваційні методи, форми та засоби навчання/виховання здобувачів освіти у в ЗЗСО, ЗФПО та ЗВО. Здобувач буде вміти: використовувати інноваційні підходи для розв'язання складних задач за невизначених умов і вимог; організовувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах із використанням різноманітних інноваційних методів, форм та засобів навчання/виховання; формувати у здобувачів освіти навички етичної та соціально відповідальної поведінки з урахуванням вимог і правил навчальної/академічної доброчесності.	**6**
Здобувач буде знати діагностичні методи вимірювання якості освіти та їх класифікацію; вимоги до системи показників якості освітньої діяльності; ресурси для професійного зростання і покращення власної педагогічної майстерності. Здобувач буде вміти: використовувати діагностичні методи вимірювання якості освітньої діяльності; застосовувати ресурси для навчання впродовж життя.	**7**
Здобувач буде вміти: аналізувати, планувати та організовувати різні види навчальних і позааудиторних/позакласних занять; застосовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти.	**9**
Здобувач буде вміти: розробляти методику проведення різних форм навчальних занять; аналізувати ефективність проведених занять.	**10**

Здобувач буде вміти: організовувати систему контролю за засвоєнням знань, умінь і навичок; здійснювати поточний, модульний та підсумковий контроль	**15**
Здобувач буде вміти вивчати та впроваджувати в навчальний процес передовий досвід кращих викладачів; створювати та раціонально використовувати навчально-матеріальну базу з дисциплін хімічного профілю у ЗЗСО, ЗФПО та ЗВО.	**17**
Здобувач буде знати методи комп'ютерного моделювання різних систем. Здобувач буде вміти використовувати їх у педагогіці та хімії.	**18**
Здобувач буде вміти ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності учасників освітнього процесу.	**20**

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни **«Педагогіка сучасного закладу освіти»** є:

Поточний контроль, який під час вивчення навчальної дисципліни здійснюється в індивідуальній, груповій та фронтальній формах.

Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, самоконтроль.

Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни проводиться письмово та передбачає виконання завдань з метою діагностики рівня засвоєння основних теоретичних положень змісту навчальної дисципліни, а також виконання завдань, які дозволяють визначати гнучкість педагогічного критичного мислення студентів та рівень сформованості практичних професійних умінь і навичок, креативності у вирішенні проблемних навчальних задач і ситуацій.

Підсумковий семестровий контроль – залік в усній формі.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю. Поточний контроль упродовж вивчення навчальної дисципліни здійснюється в індивідуальній, груповій та фронтальній формах.

Форма модульного контролю. Контрольна робота в письмовій формі.

Форма підсумкового семестрового контролю. Залік.

Методика поточного контролю навчальних досягнень студентів. *Поточний контроль навчальних досягнень* здійснюється в таких формах: практичне заняття; виконання самостійної роботи; навчання на онлайн-платформах, виконання індивідуальних проєктів з презентацією.

Практичне заняття дає змогу тематичної перевірки засвоєння студентами теоретичних питань курсу і набуття загальних (аналізу, синтезу, узагальнення, систематизації) та спеціальних (комунікативних, інтерактивних, перцептивних, рефлексивних) практичних умінь. Окрім запланованих теоретичних питань, до кожного практичного заняття студенти в письмовій формі виконують 1 завдання *індивідуальної роботи* з теми, а також презентують результати діагностичних досліджень, займаються моделюванням виховних педагогічних ситуацій та вирішенням педагогічних задач. *Індивідуальні завдання* дають змогу оцінити розуміння студентами теоретичних засад виховної роботи і здатність проектувати їх на сучасний освітній процес.

Критерії поточного контролю. *Поточний контроль навчальних досягнень* упродовж семестру здійснюється за такими *критеріями*:

- опрацювання в повному обсязі змісту тем практичних занять та активна участь у всіх видах навчальної діяльності під час заняття і виконання самостійної роботи до практичних занять, передбачених навчальною робочою програмою дисципліни – 20 б.,

- виконання індивідуальних завдань (розробка проєктів) з презентацією – 20 б.

-навчання на онлайн-платформах з поданням сертифікату про результати навчання – 10 б.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються на основі якості виконання вказаних конкретизованих завдань. Кількісна оцінка поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контрою протягом одного модуля, – 50 б.

Методика модульного контролю навчальних досягнень студентів. Після виконання програми змістового модуля у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді виконання контрольної роботи. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Педагогіка сучасного закладу освіти» проводиться письмово, передбачає виконання завдань різного ступеня складності (від репродуктивних до творчих, професійно орієнтованих), які дозволяють визначати рівень засвоєння основних теоретичних положень змісту навчальної дисципліни, а також виконання завдань, які дозволяють визначати гнучкість педагогічного критичного мислення студентів та рівень сформованості практичних професійних умінь і навичок, креативності у вирішенні проблемних навчальних задач і ситуацій.

Критерії оцінювання модульних завдань. Кожне завдання модульної контрольної роботи (4 теоретичних і 2 практичних завдання) оцінюється поокремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина – 40 балів (по 10 балів кожне теоретичне питання); практична частина оцінюється в 10 балів (по 5 балів кожне практичне завдання). Разом – 50 балів.

Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання (50 б.) і результату модульної контрольної роботи (50 б.) Максимальна оцінка – 100 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					**Модульна контрольна робота**	**Сума**
Практичні заняття				Індивідуальна (самостійна) робота	50	100
Т1	Т2	Т3	Т4			
6	8	8	8	20		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					**Модульна контрольна робота**	**Сума**
Практичні заняття				Індивідуальна (самостійна) робота	50	100
Т1	Т2	Т3	Т4			
8	8	8	6	20		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	3	20	3	20
Виконання індивідуальних завдань (розробка проєктів) з презентацією	1	20	1	20
Навчання на онлайн-платформах з поданням сертифікату про результати навчання*	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	6	**100**	6	**100**

* Студенти можуть отримати бали за вивчення окремих питань змісту дисципліни через навчання на масових відкритих онлайн курсах (МВОК) в Україні за умови наявності відповідного сертифікату (Prometheus, EdEra, Дія. Цифрова освіта, Coursera та інші.). Наприклад, Платформа EdEra Онлайн-курс із професійного розвитку та наставництва «Вчителі 2.0» https://study.ed-era.com/uk/courses/course/#!2950. Онлайн-курс «Цифровий учитель» (теорія щодо цифрової педагогіки, впровадження нових методик у цифровому освітньому середовищі) https://study.ed-era.com/uk/courses/course/#!4033. Платформа Prometheus: онлайн-курси «Критичне мислення для освітян», «Освітні інструменти критичного мислення» https://courses.prometheus.org.ua/dashboard

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння здобувачем освіти програмового матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформувати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни.

Кількість балів, яку набрав студент з курсу «**Педагогіка сучасного закладу освіти**», визначається сумою балів з відповідних модулів дисципліни. Загальна кількість балів складає 100%. Переведення кількості набраних балів в оцінку здійснюється згідно схеми:

Відсоток від загальної суми балів	Диференційована шкала	Шкала ECTS
90-100	зараховано	A
82-89	зараховано	B
74-81		C
64-73	зараховано	D
60-63		E
35-59	незараховано	FX
0-34		F

Залік виставляється автоматично, якщо здобувачем освіти за результатами підсумкового балу було набрано мінімум 60 % від можливих балів і здобувач освіти погоджується із оцінкою. Відповідно, ті здобувачі, котрі не набрали 60% балів, але отримали більше 34 %, зобов'язані здавати залік. Студенти, які не виконали навчальну програму та отримали 34 % і менше – до заліку не допускаються. Результати навчання, отримані студентами в результаті неформального навчання (сертифікатні програми, тренінги (стажування), короткотермінові курси, літні школи під керівництвом тренерів, репетиторів та інших фахівців тощо) та інформального навчання (самоорганізоване здобуття певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною (самостійне опрацювання тематичних наукових праць), громадською або іншою діяльністю), можуть бути зараховані рейтинговими балами як окремий зріз знань (тема).

Академічна доброчесність: Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну

доброчесність в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 23.02.2017 р., протокол № 3).

Правила перезарахування кредитів у випадку мобільності: Політика щодо перезарахування кредитів ЄКТС у випадку мобільності формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 30.05.2019 р., протокол № 6).

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті: Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих протягом неформальної та / або інформальної освіти (затверджене вченою радою університету від 18.12.2023 р., протокол № 11).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Кожне завдання модульної контрольної роботи (4 теоретичних і 2 практичних завдання) оцінюється поокремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина – 40 балів (по 10 балів кожне теоретичне питання); практична частина оцінюється в 10 балів (по 5 балів кожне практичне завдання). Разом – 50 балів.

40-50 балів (оцінка «відмінно») – студент виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі і виявив при цьому:

- глибокі та повні знання матеріалу дисципліни;
- вільне володіння науковою термінологією;
- творчу самостійність;
- високу культуру оформлення знань та відповідний рівень умінь і навичок.

30-39 балів (оцінка «добре») – студент виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі, вичерпно реалізував усі питання, виявив творчу самостійність, добре орієнтується в сучасних проблемах основ педагогіки, продемонстрував високу культуру оформлення знань, належний рівень умінь та навичок, але в роботі наявні окремі несуттєві помилки. Ставиться за виконання 75 % усіх завдань.

20-29 балів (оцінка «задовільно») – студент виявив задовільні знання матеріалу, але допустив при цьому окремі грубі фактичні помилки та неточності, а культура оформлення знань та рівень його умінь і навичок ще недостатні. Правильно виконано більше 50% запропонованих завдань

10-19 балів (оцінка «незадовільно») – студент не виявив достатніх фахових знань з предмета, не досяг реалізації завдання через загальну слабку орієнтацію в програмовому матеріалі, а культура його мовлення й оформлення знань незадовільні. Завдань виконано менше від 50 %.

За роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, а також за самостійну роботу кількість балів залежить від дотримання наступних вимог: повний обсяг виконання навчальних завдань, своєчасність; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань та ініціативність у навчальній діяльності.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковим семестровим контролем з дисципліни «Педагогіка сучасного закладу освіти» *є* **залік,** який проводиться в усній формі.

Відповідно до ***«Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті»*** (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «зараховано» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «зараховано» (82-89 балів, B) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування
проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «зараховано» (74-81 бал, C) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «зараховано» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «зараховано» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незараховано» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незараховано» (35 балів, F) – виставляється студенту заочної форми навчання, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль № 1. Загальні засади педагогічної інноватики сучасного закладу освіти.

Тема 1. Нормативно-правові засади сучасної школи.

Національна рамка кваліфікацій у контексті забезпечення якості освіти. Управління/менеджмент сучасної школи. Нова українська школа (далі НУШ) як ключова реформа МОН України та умови реалізації: педагогіка партнерства; готовність до інновацій (технологічні інновації, зміни в змісті освіти і формах навчання); автономія школи і вчителя. Професійні стандарти вчителя, викладача, компетентності сучасного педагога. Актуальні проблеми сучасної школи у педагогічних дослідженнях. Освіта у контексті сталого розвитку. Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти).

Тема 2. Педагогічна інноватика в системі сучасного закладу освіти.

Поняття та сутність інноваційних процесів в освіті. Інноваційність і новаторство. Класифікація педагогічних інновацій (нововведень). Сутність та структура інноваційного освітнього процесу. Технологія педагогічних нововведень. Рівні інновацій. Інноваційні стратегії розвитку вищої освіти. Умови ефективності інноваційних освітніх процесів. Інновації та глобальні освітні тенденції. Соціально-психологічні чинники успішності впровадження інновацій. Характеристики інноваційного вчителя і викладача XXI ст. та його нові ролі (розробник програм, фасилітатор, тьютор, експерт, модератор, наставник, тренер, наставник, менеджер, консультант, методист, адміністратор, лектор, керівник, лідер, дослідник, психолог, андрагог, агент змін тощо).

Тема 3. Управління освітньою діяльністю та якістю освіти.

Зміст і структура управління освітньою діяльністю. Якість освіти: сутність, стан, сучасні проблеми. Система органів управління якістю освіти в Україні.

Управління якістю умов освітнього процесу. Управління якістю результатів процесу навчання. Критерії ефективності якості навчання. Внутрішні критерії ефективності процесу навчання: успішність навчання і академічна успішність. Критерії зовнішньої ефективності процесу навчання: ступінь адаптації випускника до соціального життя і професійної діяльності; темпи зростання процесу самоосвіти як пролонгований ефект навчання; рівень освіченості або професійної майстерності; готовність підвищити освіту. Внутрішні та зовнішні вимоги ЄС до забезпечення рівня якості освітнього процесу в закладах освіти. Основи моніторингових досліджень якості освіти. Національні і міжнародні моніторингові дослідження.

Тема 4. Професійна діяльність вчителя/викладача у контексті педагогіки партнерства.

Педагогічні та науково-педагогічні працівники; основні напрями їх діяльності. Вимоги до особистості та професійних якостей педагога. Педагогіка партнерства: сутність та реалізація (цінність особистості, повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність тощо); взаємодія, співпраця та педагогічне спілкування (в т.ч. з використанням цифрових інструментів) в освітньому середовищі. Педагогічна майстерність учителя/викладача та шляхи її досягнення. Самоосвіта в педагогічній діяльності, традиційні та інноваційні шляхи вдосконалення професійних компетентностей педагогів закладів загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти (масові відкриті онлайн курси на платформах Prometheus, EdEra тощо). Готовність до творчої професійної діяльності як важлива професійна якість (майбутнього) педагога та її діагностика.

Змістовий модуль № 2 Методичні засади освітнього процесу у сучасному освітньому середовищі.

Тема 5. Зміст освіти і технології навчання/виховання у сучасному закладі освіти. Зміст сучасної освіти та його реалізація. Дидактичні системи та технології. Порівняльний аналіз традиційних та інноваційних методів, форм та засобів навчання/виховання/самовиховання. Технології інтерактивного навчання: сутність, класифікація. Методичні засади інтерактивного навчання. Соціальні, «м'які» навички здобувачів освіти та їх вдосконалення під час навчання/виховання. Технології інклюзивного навчання. Формування навчальної мотивації здобувачів освіти. Лекційні та практичні заняття у ЗВО з елементами інтерактиву. Технології дистанційного, змішаного навчання. Реалізація принципів диференціації та індивідуалізації навчання.

Тема 6. Перевірка та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

Сутність основних понять, види, функції, вимоги, методи контролю результатів навчання. Критерії і об'єкти педагогічного оцінювання. Формувальне та підсумкове оцінювання. Узагальнена модель педагогічного оцінювання професійних компетентностей. Портфоліо як технологія і засіб оцінювання під час проєктного навчання, практики студентів, формувального та підсумкового оцінювання тощо. Результати навчання і можливі інструменти їх оцінювання. Порівняння різних інструментів оцінювання результатів навчання. Навчальні завдання як інструмент оцінювання. Навчальне завдання: сутність, види,

структура, класифікація. Параметри навчальних завдань. Вимоги до навчальних завдань, їх складання/розроблення, застосування. Дотримання навчальної/академічної доброчесності учнями/студентами та її діагностика. Поняття тестування та його функції. Переваги та недоліки тестування. Класифікація тестів та тестових завдань, способи їх конструювання.

Тема 7. Методологія науково-педагогічних досліджень. Загальні підходи до запровадження дослідницького навчання у ЗЗСО, ЗФПО, ЗВО. Педагог і здобувач освіти як суб'єкти науково-дослідницької діяльності. Форми і методи організації процесу навчання через дослідження. Методологія дослідження актуальних проблем у галузі освіти. Методи науково-педагогічних досліджень. Педагогічний експеримент у науково-педагогічних дослідженнях. Організація, виконання і опрацювання результатів науково-педагогічних досліджень. Академічна доброчесність у процесі виконання наукових досліджень.

Педагогічне проєктування як засіб вирішення освітніх завдань. Загальне поняття про проєкт та управління ним. Мета, завдання, типи освітніх проєктів. Форми, методи і засоби розробки освітніх проєктів. Якість і ризики реалізації проєкту. Сучасні індивідуальні академічні проєкти.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 90					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	Індивідуальна робота	самостійна робота
Змістовий модуль № 1. Загальні засади педагогічної інноватики сучасного закладу освіти.						
Тема 1. Нормативно-правові засади сучасної школи.	13	2	2			9
Тема 2. Педагогічна інноватика в системі сучасного закладу освіти.	13	4	2			7
Тема 3. Управління освітньою діяльністю та якістю освіти.	12	2	2			8
Тема 4. Професійна діяльність вчителя/викладача у контексті педагогіки партнерства.	12	4	2			6
Разом за модуль № 1	50	12	8			30

Змістовий модуль № 2. Методичні засади освітнього процесу у сучасному освітньому середовищі.						
Тема 5. Зміст освіти і технології навчання/виховання у сучасному закладі освіти.	13	4	2			7
Тема 6. Перевірка та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.	13	2	1			10
Тема 7. Методологія науково-педагогічних досліджень.	14	4	1			9
Разом за змістовий модуль № 2	40	10	4			26
Разом за підсумковий модуль	90	**22**	**12**			**56**

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Нормативно-правові та організаційні засади сучасної школи.	2
2	Тема 2. Педагогічна інноватика в системі сучасного закладу освіти.	2
3	Тема 3. Управління освітньою діяльністю та якістю освіти.	2
4	Тема 4. Професійна діяльність педагога сучасної школи у контексті педагогіки партнерства.	2
5	Тема 5. Зміст освіти і технології навчання/виховання у сучасному освітньому середовищі.	2
6	Тема 6. Перевірка та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.	1
7	Тема 7. Методологія науково-педагогічних досліджень.	1
	Разом	**12**

6.4. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття педагогічної інноватики. Сучасні класифікації освітніх інновацій. Освітній процес в ускладнених умовах (пандемія, воєнний стан в Україні): основні складові безпечного освітнього середовища; інфомедійна грамотність; веб-ресурси для педагогів та здобувачів освіти.	7
2	Професійні стандарти вчителя, викладача. Актуальні проблеми сучасної школи у педагогічних дослідженнях. Освіта у контексті	7

	сталого розвитку. Екологізація сучасної освіти. Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти).	
3	Педагогічна майстерність учителя/викладача та шляхи її досягнення. Самоосвіта в педагогічній діяльності, традиційні та інноваційні шляхи вдосконалення професійних компетентностей педагогів закладів загальної середньої, передвищої та вищої освіти (масові відкриті онлайн курси на платформах Prometheus, EdEra; регіональні ІППО, ІМЗО України, МОН України тощо). Готовність до творчої, інноваційної професійної діяльності як важлива професійна якість (майбутнього) педагога та її діагностика. Інноваційна педагогічна діяльність: структура, етапи, індивідуальний стиль.	7
4	Дидактичні системи та технології. Порівняльний аналіз традиційних та інноваційних методів, форм та засобів навчання/виховання/самовиховання. Технології інтерактивного навчання: сутність, класифікація, діяльність педагога. Методичні засади інтерактивного навчання (О. Пометун та ін.). Соціальні, «м'які» навички (soft skills) здобувачів освіти та їх вдосконалення під час навчання/виховання.	7
5	Навчальне завдання: сутність, види, структура, класифікація. Параметри навчальних завдань. Вимоги до навчальних завдань, їх складання/розроблення, застосування. Дотримання навчальної/академічної доброчесності учнями/студентами та її діагностика.	7
6	Методологія дослідження актуальних проблем у галузі освіти. Методи науково-педагогічних досліджень. Педагогічний експеримент у науково-педагогічних дослідженнях. Організація, виконання і опрацювання результатів науково-педагогічних досліджень. Академічна доброчесність у процесі виконання наукових досліджень.	7
7	Трактування основних понять технології тестування. Функції тестування. Переваги та недоліки тестування. Класифікація тестів та тестових завдань, етапи їх конструювання. Рекомендації щодо конструювання тестових завдань. Загальні вимоги до тестів. Психометричні характеристики тесту і тестового завдання. Конструювання тестових завдань з використанням цифрових інструментів (Google Forms, Moodle).	7
8	Педагогічне проєктування як засіб вирішення освітніх завдань. Загальне поняття про проєкт та управління ним. Мета, завдання, типи освітніх проєктів. Форми, методи і засоби розробки освітніх проєктів. Якість і ризики реалізації проєкту. Сучасні індивідуальні академічні проєкти.	7
	Разом	56

6.5. Індивідуальні завдання *(у разі потреби)*

1. Законспектувати основні положення «Національної доктрини розвитку освіти в Україні». На основі даного документа визначити основні напрями розвитку освіти в Україні.

2. Опрацювати навчальний посібник «Педагогічна майстерність» / За ред. І. Зязюна. Київ, 2008, звертаючи увагу на такі аспекти: особливості побудови уроку на засадах діалогічної взаємодії, діалог з учнями на початковому етапі уроку, майстерність спілкування в процесі викладу нового матеріалу.

3. На основі закону України „Про освіту" розробити структуру системи освіти в Україні.

4. Розробити професіограму сучасного педагога.

5. Дослідити індивідуальний стиль професійної діяльності викладача закладу вищої освіти.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби. У разі дистанційного навчання для вивчення дисципліни необхідне забезпечення такими технічними засобами, як: технічні засоби передачі навчальної інформації; технічні засоби контролю знань; технічні засоби самонавчання; допоміжні технічні засоби.

Обладнання.

Необхідним обладнанням для вивчення дисципліни є: комп'ютерні та предметні комплекси (в т.ч. робочі місця викладача і студента); навчальна техніка в номенклатурі (принтер, сканер, проектор тощо); програмно-методичні комплекси (комп'ютерні навчальні програми) з кожної навчальної дисципліни; мереживне та телекомунікаційне обладнання; екранно-звукові засоби навчання.

Програмне забезпечення.

Необхідним програмним забезпеченням для вивчення курсу «Педагогіка сучасного закладу освіти» є: системне, прикладне та інструментальне/сервісне програмне забезпечення.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Братко М.В., Козир М.В. Педагогічна інноватика: навчально- методичний посібник. К: Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 272 с.
2. Гелеш А. В. Державна система забезпечення якості вищої освіти: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020.180 с.
3. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посібн. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.
4. Методичні основи стандартизації підготовки молодших спеціалістів у коледжах і технікумах: методичний посібник / А. А. Каленський, П. Г. Лузан, Т.М. Пащенко та ін. Житомир: «Полісся», 2020. 192 с.
5. Моніторинг та оцінювання якості освіти: навчально-методичний посібник до курсу / авт.-упоряд. І.В. Єгорова. Івано-Франківськ, 2021. 141 с.
6. Мухіна Г.В. Педагогіка та психологія вищої школи. Навч.-метод. посібник. Київ: Дакор, 2020. 178 с.
7. Пащенко М., Красноштан І. Педагогіка. Київ: Центр навч. літератури, 2021. 228 с.
8. Педагогіка сучасної школи: методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи / Укладачі: Повідайчик О.С., Повідайчик М.М., Ваколя З.М. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2024. 20 с.
9. Педагогічна освіта в Україні: теорія і практика: словник / укл. М.П. Вовк, Ю.В. Грищенко, С.О. Соломаха, Н.О. Філіпчук, С.В. Ходаківська; Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 328 с.
10. Розвиток професійних (предметних) компетентностей педагога фахової передвищої освіти в умовах діджиталізації: цифровий програмно-методичний комплекс: В. Сидоренко, А. Єрмоленко, А.Денисова, В. Кулішов, О.Ковальчук. Київ: НМЦ ВФПО, 2020. 190 с.

Допоміжна література

1. Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі: підруч. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 272 с.
2. Грона Н.В., Климович С.М., Соломахін А.Ф., Семеног О.М., Ячменик М.М. Практикум із медіаграмотності для ЗВО: навчально-методичний посібник з неформальної освіти: електронне видання /за заг. ред. О.М. Семеног, М.М. Ячменик. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2024. 222 с.
3. Енциклопедія освіти. Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. гол. ред. В.І. Луговий, О.М. Топузов; відп. наук. секр. С.О. Сисоєва]. 2-ге вид., допов. та перероб. Київ. Юрінком Інтер, 2021.
4. Козубовська І.В., Повідайчик О.С. Короткий тлумачний словник психолого-педагогічних термінів. Ужгород: УжНУ, 2021. 36 с.
5. Козубовська І.В., Повідайчик М.М., Повідайчик О.С. Інноваційні технології підготовки фахівців у вищій школі: методичні рекомендації.

УжНУ, 2021. 36 с.

6. Крижко В., Радул В., Клепко С., Луценко Г., Старокожко О., Немченко С., Кондратенко Ю. Менеджмент в освіті: Підручник / За ред. проф. В. Крижка. К.: Освіта України, 2020. 465 с.

7. Педагогіка та психологія вищої школи: навч.-метод. посібник для самостійної роботи студентів/ Автор-упорядник В.І. Староста. Вид. 2-е випр. та доп. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2023. 74 с.

8. Повідайчик М.М., Повідайчик О.С., Герич М.С., Попович А.О. Розробка автоматизованих систем навчання та контролю знань здобувачів освіти: навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2022. 84 с.

9. Староста В.І. Тестовий контроль психолого-педагогічної підготовки магістрів та аспірантів: навчальний посібник. Вид. 3-є випр. та доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 100 с.

10. Струтинська О. В. Особливості сучасного покоління учнів та студентів в умовах розвитку цифрового суспільства. Електронне наукове фахове видання *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*, 2020. №9. С. 145–160.

11. Термінологічний словник основних понять з педагогіки та інформаційно-комунікаційних технологій: навчально-методичний посібник / Упорядники: В.І. Староста, Г.М. Шикітка. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 108 с.

12. Розвиток інноваційного потенціалу педагога в умовах упровадження Нової української школи (з досвіду тренерської роботи з учителями початкових класів): збірник науково-методичних праць. Одеса: КЗВО «ОАНОООР», 2023. 145 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Безпечне безпечне освітнє середовище: нові виміри безпеки. Рекомендації Державної служби якості освіти. URL: https://sqe.gov.ua/bezpechne-osvitnie-seredovishhe-novivim/?fbclid=IwAR0zGEgT6vdTRfyfZ7VCLPhKBvxNSMNyJ5yrnjIEyFoIFqE8fjR0hN8W5-0

2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. URL: https://dnpb.gov.ua.

3. ДВНЗ «УжНУ». URL: https://uzhnu.edu.ua/

4. Е-навчання в УжНУ: наукова бібліотека (http://www.lib.uzhnu.edu.ua/), е-репозитарій (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-it/dspace), сайт е-навчання (https://elearn.uzhnu.edu.ua/) тощо).

5. Концепція Нова українська школа. URL: https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainskashkol

6.Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти). Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 960-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2020-%D1%80#Text.

7. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: https://nbuv.gov.ua.

8. Освітній омбудсмен України. URL: https://eo.gov.ua/osvitniy-ombudsmen-ukrayiny/

9. Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ». URL: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223.

10. Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчального закладу «Ужгородський національний університет». URL: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357

11. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ». URL: https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667

12. Про вищу освіту: Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38. Редакція від 23.04.2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1556-18.

13. Про затвердження національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 (Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019; № 519 від 25.06.2020). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п

14. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736-20. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text

15. Про затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 №610. URL: https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-standart-na-grupuprofesij-vikladachi-zakladiv-vishoyi-osviti

16. Про освіту: Закон України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19.

17. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. Міністерство освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/ rekomendacij-shodo-vprovadzhennya-zmishanogonavchannya-u-zakladah-fahovoyi-peredvishoyi-ta-vishoyi-osviti

18. Український освітній портал: EDUC.com.ua Все буде Україна! URL: https://www.educ.com.ua/

19. Український проект «Якість освіти». URL: http://yakistosviti.com.ua